

VKHS-MALLI YLÄKOULUILLE

**Väkivallan, kiusaamisen,
häirinnän ja syrjinnän
vastainen toimintamalli
Jyväskylän kaupungin
peruskouluissa**

Tunnista ristiriidan ja kiusaamisen erot

Kiusaaminen on:

Toistuvaa ja tahallista
toisen vahingoittamista

Kiusatuksi joutuneen on
vaikea puolustautua

MILLAISIA
KIUSAAMISEN
MUOTOJA TIEDAT?

Ristiriita on:

Yksittäinen erimielisyys
Kiista
Sanaharkka

Osapuolet ovat
tasaveroisia keskenään

Kiusaamisen muodot

Fyysinen kiusaaminen

**Esim. lyöminen, töniminen,
potkiminen, nipistely jne.**

Kiusaamisen muodot

Sanallinen kiusaaminen

**Esim. haukkuminen,
pilkkaaminen, nimittely,
nöyryytys, uhkailu jne.**

Kiusaamisen muodot

Sanaton kiusaaminen

**Esim. ulkopuolelle jättäminen,
eristäminen, ghostaaminen,
ilmeet ja eleet jne.**

Kiusaamisen muodot

Somekiusaaminen

Esim. häirintä ja uhkailu, juorut, kuvien levittäminen, eristäminen, nimittely jne.

Kiusaamisen roolit

Kiusatuksi joutunut

Kiusaava osapuoli

Apuri

Kannustaja/tukija

Hiljainen hyväksyjä

Puolustaja

MILLAISIA ROOLEJA
TUNNISTAT KUVISSA?

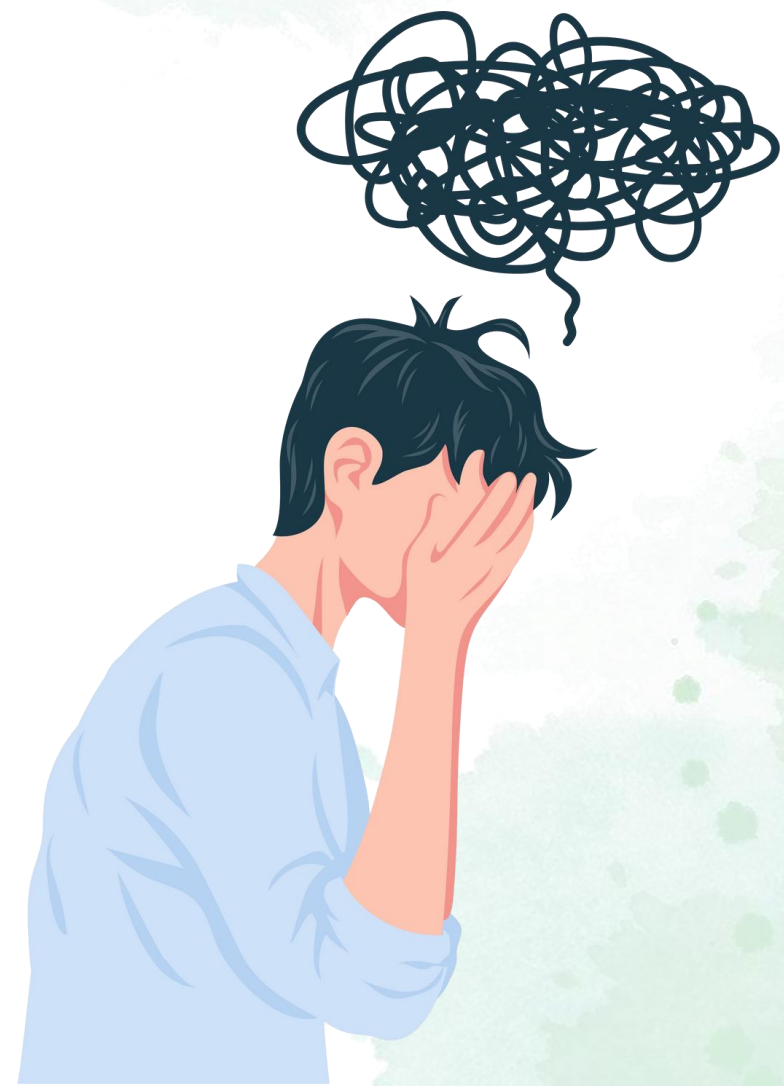
**"Kiusaaminen on
aina väkivaltaa,
mutta kaikki
väkivalta ei ole aina
kiusaamista."**

CHRISTINA SALMIVALLI

JYVÄSKYLÄ

Väkivalta on vallan tai fyysisen voiman tahallista käyttöä tai sillä uhkaamista. Väkivalta voi olla henkistä, fyysistä, sosiaalista, seksuaalista tai digitaalista.

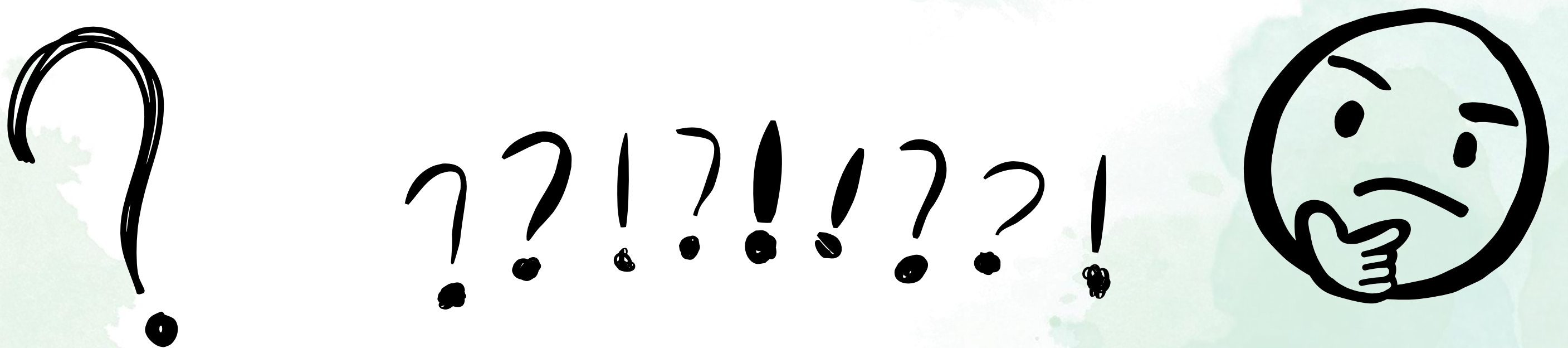
Häirintä on käyttäytymistä, jolla sanoin tai teoin loukataan, uhataan, nöyrytetään tai halvennetaan toista.

Syrjintä tarkoittaa, että jotakuta kohdellaan huonommin kuin muita jonkin henkilökohtaisen ominaisuuden, kuten ihonvärin, sukupuolen, seksuaalisen suuntautumisen, uskonnon, terveydentilan tai vammaisuuden vuoksi.

VKHS-malli

Väkivallan, kiusaamisen, häirinnän ja syrjinnän vastainen toimintamalli

Koulun aikuinen keskustelee ensin kiusatuksi joutuneen kanssa ja sen jälkeen yksitellen muiden osapuolten kanssa

Koulun aikuinen kirjoittaa keskustelussa käsitellyt ja sovitut asiat ylös

Huoltajia tiedotetaan keskusteluista

Tarvittaessa ollaan yhteydessä poliisiin ja/tai muihin viranomaisiin ja järjestetään palaveri huoltajien kanssa

Koulun aikuiset seuraavat tilannetta säännöllisesti riittävän kauan ja sopivat tarvittavista tukitoimista

Seuranta loppuu, kun kiusaaminen on saatu loppumaan

Jos tilanne jatkuu, määrätään kasvatukseen keskustelu tai jälki-istunto

Jos lievemmät rangaistukset eivät tehoa, voi seurata esim. koulusta erottaminen määräajaksi